

**Individuálna výročná správa
obce Žirany
za rok 2022**

1. Základná charakteristika obce Žirany

Obec Žirany je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a potreby jej obyvateľov.

1.1 Identifikačné údaje

Názov:	Obec Žirany
Poštová adresa:	Obecný úrad, Žirany č. 194, 951 74 Žirany
IČO:	00308706
DIČ:	2021102952
Právna forma:	právnická osoba

Obec ako samostatný územný samosprávny a správny celok sa riadi zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov a Ústavou Slovenskej republiky.

1.2 Geografická poloha

Obec sa rozprestiera na rozhraní úpätia pohoria Tribeč a Žitavskej pahorkatiny. Z pohľadu administratívneho sa nachádza v Nitrianskom kraji v okrese Nitra. Táto poloha predurčuje veľký potenciál pre rozvoj obce, pretože členité prostredie predpokladá aj vysokú rozmanitosť zdrojov (nerastných surovín, poľnohospodárskych pôd, druhov rastlín a živočíchov, progresívnu vodnú dynamiku a pod.). Žirany sa nachádzajú v miernom pásme na rozhraní kontinentálnej a atlanticko-kontinentálnej oblasti. Členitý terén a mikroklima určujú aj rozdiely v miestnych klimatických pomeroch. Minimálna nadmorská výška 210 m n. m., maximálny 470 m n. m. Rozloha katastrálneho územia obce je 1.556 ha.

1.3 Demografické údaje

K 31. 12. 2022 žilo v obci :	1359 obyvateľov
občania (nad 15 rokov)	1165
deti (do 15 rokov)	181 (99 mužov, 82 žien)
Priemerný vek:	41,85

Zmeny v stave obyvateľov za obdobie od 01. 01. 2022 do 31. 12. 2022:

Počet obyvateľov k 31. 12. 2022	1359
Prihlásených občanov	28 z toho 12 detí
Narodených	16
Odhlásených	28
Zomrelých	16

1.5 História obce

Prvá písomná správa o obci je z roku 1113, kedy sa obec ako Sire spomína v listine, ktorá je súpisom obrovského majetku kláštora sv. Hypolita na Zobore, neskôr Syra. Predpokladá sa, že sa vyslovovalo ako Žire alebo Žira.

1.6 Sakrálne pamiatky

- kaplnka svätého Urbana v vinohrade
- kamenný kríž z 1823 vo farskom dvore
- kaplnka svätého Vendelína z roku 1912
- kríž na cintoríne z roku 1899
- kríž na cintoríne z XX. Storočia
- kríž v chotári Hrušov (Körtvélyes) z roku 1943
- kaplnka svätého Andreja apoštola – vedľa zlatomoraveckej cesty pri odbočke do Jelenca
- kaplnka svätého Jána Nepomuckého z roku 1843

1.7 Významné osobnosti obce

Významnou kňazskou osobnosťou farnosti Žirany bol Ján Porubszký, bol iniciátorom stavby nového kostola.

1.8 Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje materská a základná škola, čím sú dané dobré predpoklady pre ich vzájomné prepojenie a udržanie detí v školskom systéme obce. Je permanentná komunikácia medzi týmito subjektmi a tým sú vytvorené podmienky, aby sa školský vzdelávací proces prelínal a tým aj fungoval účelne a efektívne.

V obci sa nachádza 1. stupeň základnej školy s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským. V školskom roku 2021/22 navštevovalo základnú školu 32 detí .

K nej patrí aj školská družina (21 detí), kde deti trávajú svoj voľný čas. Zároveň v obci je aj školské stravovanie v materskej škole.

Materskú školu v školskom roku 2021/22 navštevovalo 29 detí.

Všetky tieto zariadenia sú bez právnej subjektivity a prevádzkuje ich obec, ktorá je ich zriaďovateľom.

1.9 Zdravotníctvo

V obci nenachádza zdravotné stredisko ani lekárska ambulancia. Zdravotnú starostlivosť pre občanov obce zabezpečujú praktickí lekári najmä v Jelenci, Zlatých Moravciach a v Nitre. Lôžkovú a špecializovanú starostlivosť zabezpečujú nemocnice v Zlatých Moravciach a Nitre. Aj pohotovostné služby sú v týchto mestách, čo je určitou sťažujúcou podmienkou pre jej dostupnosť, najmä pre starších obyvateľov, ako aj obyvateľov bez vlastného dopravného prostriedku, pretože autobusové spojenie je nedostačujúce. V akútnych prípadoch zasahuje rýchla zdravotná služba.

1.10 Sociálna starostlivosť

Zmenou spoločensko – ekonomického systému došlo k prerozdeleniu rozvoja a financovania sociálnej infraštruktúry medzi štátnu správu, miestnu a regionálnu samosprávu. V obci sa nenachádza domov dôchodcov ani detský domov. Zabezpečujeme rozvoz stravy pre dôchodcov. Zlú sociálnu situáciu niektorých občanov z radov nezamestnaných sa obec snaží riešiť aj formou zamestnávania počas sezónnych prác a pri investičných akciách.

1.11 Organizačná štruktúra obce Žirany

Obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jej samosprávnou pôsobnosť upravuje osobitný zákon. Samosprávu obce vykonávajú obyvatelia obce orgánmi obce, hlasovaním obyvateľov obce a verejným zhromaždením obyvateľov obce. Podľa § 10 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov orgánmi obce Žirany sú zástupcovia zvolení vo voľbách do samosprávnych orgánov.

Dňa **29. 10. 2022** boli zvolení vo voľbách do samosprávnych orgánov:

Starosta obce: Nagy Imrich, Mgr

Zástupca starostu obce: Ochotnícky Rastislav

Obecné zastupiteľstvo obce je zastupiteľský zbor zložený z 9 poslancov:

Benczová Zlatica
Ochotnický Rastislav
Maga Jozef, Mgr
Bezányi Ján, Ing
Vanyová Alexandra, Ing
Pajer Miloš
Gál Csaba
Benc Radoslav
Bencz Jozef

Hlavná kontrolórka obce: Ing. Iveta Bendová

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu. Zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom.

2. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2022. Obec na rok 2022 zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7, zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2022 bol zostavený ako vyrovnaný. Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2022. Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 10.12.2021 uznesením č. č.13/18/2021

Zmeny rozpočtu:

1. zmena schválená dňa 25.02.2022 uznesením č. 13/19/22
2. zmena schválená dňa 17.06.2022 uznesením č. 07/21/22
3. zmena schválená dňa 23.09.2022 uznesením č. 10/23/22
4. zmena schválená dňa 13.12.2022 uznesením č. 11/01/22
5. zmena schválená dňa 31.12.2022 uznesením č. 12/01/22

2.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2022

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2022

Príjmy celkom	855 000,00	965 966,67	854 034,23
z toho :			
Bežné príjmy	846 000,00	948 094,13	846 661,69
Kapitálové príjmy	1 500,00	2 365,00	1 865,00
Príjmové Finančné operácie	10 000,00	15 507,54	5 057,54
Výdavky celkom	855 000,00	964 554,39	793 657,72
z toho :			
Bežné výdavky	775 500,00	879 704,68	749 710,44
Kapitálové výdavky	64 000,00	67 300,00	26 397,57
Výdavkové Finančné operácie	15 500,00	17 549,71	17 549,71
Rozpočet obce			

2.2. Prebytok / schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2022

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2022 v EUR
Bežné príjmy spolu	846 661,69
Bežné výdavky spolu	749 710,44
Bežný rozpočet	96 951,25
Kapitálové príjmy spolu	1 865,00
Kapitálové výdavky spolu	26 397,57
Kapitálový rozpočet	-24 532,57
Prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	72 418,68
Vylúčenie z prebytku	-4 649,87
Upravený prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	67 768,81
Príjmy z finančných operácií	5 507,54
Výdavky z finančných operácií	17 549,71
Rozdiel finančných operácií	-12 042,17

Príjmy spolu	854 034,23
VÝDAVKY SPOLU	793 657,72
Hospodárenie obce	60 376,51
Vylúčenie z prebytku	4 649,87
Upravené hospodárenie obce	55 726,64

3. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

3.1 A K T Í V A

Názov	ZS k 1.1.2022 v EUR	KZ k 31.12.2022 v EUR
Neobežný majetok spolu		
z toho :	3 797 612,46	3 689 817,03
Dlhodobý nehmotný majetok	5 880,54	7 663,86
Dlhodobý hmotný majetok	3 551 071,23	3 441 492,48
Dlhodobý finančný majetok	240 660,69	240 660,69
Obežný majetok spolu		
z toho:	127 170,30	205 909,51
Krátkodobé Pohľadávky	32 083,18	52 339,17
Zásoby	376,36	1 968,21
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Finančný majetok	93 510,76	150 602,13
Poskytnuté návrat. Fin. výpomoci	1 200,00	1 000,00
Časové rozlíšenie	1 713,12	1 174,19
SPOLU MAJETOK	3 983 429,28	3 896 900,73

3.2. P A S Í V A

Názov	ZS k 1.1.2022 v EUR	KZ k 31.12.2022 v EUR
Vlastné imanie a záväzky	3 926 495,88	3 896 900,73
Finančné a peňažné fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia -nevysp. VH minul rokov	1 838 355,47	1 835 948,74
výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	6 606,91	-2 406,73
Rezervy (audit)	1 200,00	1 200,00
Zúčtovanie so subj. VS	5 227,54	995,67
Ostatné zúčtov. Rozpoč. Obce	0,00	0,00
Záväzky	505 592,64	522 026,39
Dlhodobé záväzky –(SF, zábezpeka, ŠFRB)	435 226,99	419 387,76
Krátkodobé záväzky	70 365,65	102 638,63

Bankové úvery		0,00
	0,00	
Časové rozlíšenie (odpisy HM) 180	r. 1 576 120,23	1 536 729,93

3.3. Výnosy - opis a výška významných položiek výnosov

Opis /číslo účtu a názov/	Suma k 31.12.2021	Suma k 31.12.2020
a) tržby za vlastné výkony a tovar		
602 - Tržby z predaja služieb	39 389,67	33.316,81
604 - Tržby za tovar		
607 - Výnosy z nehnuteľnosti na predaj		
b) zmena stavu vnútroorganizačných zásob		
c) aktívacia		
622 - Aktivácia vnútroorganizačných služieb		
-		
624 - Aktivácia DHM		
d) daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov		
632 - Daňové výnosy samosprávy	515 851,38	486.713,59
633 - Výnosy z poplatkov	105 629,56	106.546,90
e) finančné výnosy		
661 - Tržby z predaja CP		
662 - Úroky		
668 - Ostatné finančné výnosy		
f) mimoriadne výnosy		
672 - Náhrady škôd (oprava telefónu)		324,56
g) výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC		
691 - Výnosy z bežných transferov z rozpočtu obce, VÚC		
692 - Výnosy z kapitálových transferov z rozpočtu obce, VÚC		
693 - Výnosy samosprávy z bežných transferov zo ŠR	137.502,46	130.618,95
694 - Výnosy samosprávy z kapitálových transferov zo ŠR	38.587,20	43 546,97
695 - Výnosy samosprávy z bežných transferov od EÚ		
697 - Výnosy samosprávy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy		
698 - Výnosy samosprávy z kapitálových transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy	803,10	1.074,60
699 - Výnosy samosprávy z odvodu rozpočtových príjmov		

h) ostatné výnosy		
641 - Tržby z predaja DNM a DHM – predaj pozemku	1.865,00	548,00
642 - Tržby z predaja materiálu z toho:		
644 - Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania		
645 - Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania		
646 - Výnosy z odpísaných pohľadávok		
648 - Ostatné výnosy	35.094,78	29.699,85
i) zúčtovanie rezerv, opravných položiek, časového rozlíšenia		
653 - Zúčtovanie ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti	1.200,00	1.200,00
658 - Zúčtovanie ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti		

3.4. Náklady - opis a výška významných položiek nákladov

Opis /číslo účtu a názov/	Suma k 31.12.2021	Suma k 31.12.2020
a) spotrebované nákupy		
501 - Spotreba materiálu	38.363,93	30.712,98
502 - Spotreba energie	40.492,10	31.573,97
507 - Predaná nehnuteľnosť		
b) služby		
511 - Opravy a udržiavanie	37.022,91	21.664,13
512 – Cestovné	84,60	7,90
513 - Náklady na reprezentáciu	1.437,28	437,05
518 - Ostatné služby	148.551,90	139.608,51
c) osobné náklady		
521 - Mzdové náklady	321.720,93	304.060,81
524 - Záonné sociálne náklady	108.065,81	105.816,34
525 - Ostatné sociálne náklady	3.254,00	3.480,51
527 - Záonné sociálne náklady	8.769,76	7.049,28
d) dane a poplatky		
532 - Daň z nehnuteľností		
538 - Ostatné dane a poplatky	13.734,33	18.500,44
e) odpisy, rezervy a opravné položky		
553 - Tvorba ostatných rezerv	1.200,00	1.200,00
558 - Tvorba ostatných opravných položiek		
f) finančné náklady		
561 - Predané CP a podiely		
562 - Úroky	4.358,21	4.513,09
568 - Ostatné finančné náklady	3.540,76	3.914,17
-		

g) mimoriadne náklady		
572 - Škody		
h) náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov		
584 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC do RO, PO zriadených obcou alebo VÚC		
585 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC ostatným subjektom verejnej správy		
586 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC subjektov mimo verejnej správy	5.413,00	5.471,72
587 - Náklady na ostatné transfery		
588 - Náklady z odvodu príjmov		
589 - Náklady z budúceho odvodu príjmov		
i) ostatné náklady		
541 - ZC predaného DNM a DHM	320,05	114.,70
542 - Predaný materiál		
544 - Zmluvné pokuty, penále a úroky		
545 - Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania		500,00
546 - Odpis pohľadávky		
548 - Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	6.577,51	10.711,29
549 - Manká a škody		
j) dane z príjmov		
591 - Splatná daň z príjmov		

Účtovný výsledok hospodárenia

Účtovná trieda 6: /výnosy/	875 923,15
Účtovná trieda 5: /náklady/	878 329,88
Daň z príjmov /591/	0,00
Účtovný výsledok hospodárenia	- 2 406,73

3.5. Prehľad o stave a vývoji dlhu k 31.12.2022

Obec k 31.12.2022 eviduje tieto záväzky:

Zostatok k 31.12.2021 v EUR	Opis jednotlivých položiek a opis zmien jednotlivých položiek vlastného imania, najmä zmeny oceňovacích rozdielov, opravy významných chýb minulých rokov
-----------------------------------	--

16 201,23	Dodávateľa (Slovak Telekom, SPP, Magna energia, PVPS Kolíňany)
5 144,60	Dodávateľa - faktúry
36 131,59	Prijaté preddavky
18 681,30	Zamestnanci
8 632,63	Zúčtovanie s orgánmi soc. zabez.
1 703,46	Ostatné priame dane
15 542,76	Závazky zo sociálneho fondu
405 928,14	ŠFRB úver
11.756,16	ŠFRB úver

4. Ostatné dôležité informácie

4.1. Prijaté granty a transfery

P.č.	Poskytovateľ	Suma v €	Účel
1.	Regionálny úrad školskej správy	109 770,00	ZŠ – normatívne prostriedky + dohodovacie konanie
2.	Regionálny úrad školskej správy	877,00	ZŠ – vzdelávacie poukazy
3.	Regionálny úrad školskej správy	616,00	ZŠ – Príspevok na edukačné publikácie
4.	Regionálny úrad školskej správy	4 942,00	ZŠ – Príspevok na špecifiká (pre žiakov z UA)
5.	Regionálny úrad školskej správy	298,00	ZŠ – Prostriedky Z POO na edukačné publikácie
6.	Regionálny úrad školskej správy	5 920,00	MŠ – na predškolačkov
7.	Okresný úrad Nitra	89,11	Odmena skladníka CO
8.	Ministerstvo vnútra SR	445,17	Register obyvateľov
9.	Ministerstvo vnútra SR	29,20	Register adries
10.	Okresný úrad - odbor život. prostredia	135,11	Prenesený výkon štátnej správy
11.	ÚPSVaR Nitra	2 025,40	Dotácia – strava
12.	Environmentálny fond	3 387,27	Príspevok za množstvo vytriedeného odpadu
13.	Ministerstvo vnútra SR	2 142,72	Voľby, Referendum
14.	Ministerstvo vnútra SR	3 603,25	Covid 19 – testovanie obyvateľov z roku 2021
15.	Nitriansky samosprávny kraj	1 100,00	Kultúra – Obecný deň
16.	Nitriansky samosprávny kraj	744,10	Šport - športový deň

17.	Nitriansky samosprávny kraj	1 200,00	Cestovný ruch – Totem info tabule
18.	Ministerstvo vnútra SR	674,75	Refundovaná odmena podľa KZVS
19.	Ministerstvo vnútra SR	26 310,00	Príspevok na ubytovanie odíedencov UA

Granty a transfery boli účelovo viazané na bežné výdavky a boli použité v súlade s ich účelom.

4.2. Prehľad o poskytnutých dotáciách právnickým a fyzickým osobám - podnikateľom podľa § 7 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z.z.

Obec v roku 2022 poskytla dotácie v súlade so VZN č. 01/2018 o podmienkach poskytovania dotácií z rozpočtu obce Žirany

Žiadateľ dotácie, Účelové určenie dotácie : - bežné výdavky	Suma poskytnutých finančných prostriedkov	Suma použitých prostriedkov ro ku 2021	Rozdiel
Spevácky zbor Harmónia	1 450,00	1 413,16	36,84

Dotácia bola vyúčtovaná v súlade so VZN č.01/2018 o podmienkach poskytovania dotácií z prostriedkov obce Žirany. Nevyčerpaná dotácia bola vrátená na bankový účet obce.

4.3. Významné investičné akcie v roku 2022

- a) Územný plán 3 000,00 EUR
- b) Nákladný automobil Peugeot Partner 6 300,00 EUR
- c) Realizácia nových stavieb - kanalizácia 17 097,57 EUR

4.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

Vypracovala: Ing. Monika Vaňová

Schválil: Mgr. Imrich Nagy

V Žiranoch dňa 19.05.2023